

Motion till riksdagen 2006/07:Kr312

av **Maria Lundqvist-Brömster (fp)**

Umeå som kulturhuvudstad 2014

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen år 2008 ska nominera Umeå till Europas kulturhuvudstad år 2014.

Motivering

Det är dags att få en europeisk kulturhuvudstad som visar upp norra Sverige. Umeå ligger på 64:e breddgraden och kan bli den hittills nordligaste europeiska kulturhuvudstaden. Umeå kommunfullmäktige beslutade den 21 juni i år att Umeå ska ansöka om att bli utnämnd till Europas kulturhuvudstad år 2014. Beslutet togs i bred enighet.

Ledorden för Umeå som kulturhuvudstad är:

- ? Modernitet
- ? Ungdomlighet
- ? Mångkultur inklusive samernas kultur
- ? Det nordliga läget

Karakteristiskt för kulturlivet i Umeå är den starka politiska enigheten som innefattar satsningar på både bredd och spets, på både unga och gamla.

Kulturcentrum för barn och unga började sin verksamhet för nära 40 år sedan. I dag är verksamheten inhyst i temporära lokaler och bjuder på aktiviteter för förskolan, andra fritidsaktiviteter som t.ex. teatergrupper samt öppen lördagsverksamhet där alla barn är välkomna att pröva olika kulturaktiviteter. Senaste året har Kulturcentrum för barn och unga haft inte mindre än 43 000 besökare! I Kulturcentrums regi organiseras också professionella kulturevenemang för elever i grundskola och gymnasium.

Kulturverket är Umeås modell av kulturskola. Här möts exempelvis 6-åringar som ritar fantasikläder med designelever i gymnasieskolan som förverkligar 6-åringarnas idéer. Här får barn också lära sig att komponera eller

Fel! Okänt namn på

att koreografera, och professionella musiker och dansare framför ”verken”. Att göra egna kortfilmer är också ett omtyckt inslag i Kulturverkets utbud. Till detta ska naturligtvis den traditionella musikskolan läggas.

Till basen hör också folkbildning i form av såväl ett bibliotek med ambitionen att vara ”Europas e-bibliotek” som ett starkt stöd till studieförbund som står för ett brett kulturutbud. Biblioteket i Umeå är motor i ett regionalt bibliotekssamarbete mellan sex kommuner i den s.k. Umeåregionen. Biblioteket ligger redan mycket långt framme i IT-utvecklingen – exempelvis kan man ladda hem inte bara e-böcker utan även ljudböcker och musik, ja t.o.m. kortfilmer om Västerbotten! Umeå är också känt som *Festivalstaden*. *Umeå Internationella Filmfestival* har funnits i 20 år och har profilerat sig på regionalt producerad film och dokumentärfilm. *Umeå Jazzfestival* går av stapeln i oktober – för 39:e gången år 2006. Umeå Kammarmusikfestival och Umeå Folkmusikfestival håller på att finna nya former – 2006 i form av den gemensamma, men helt nya, MADE in Umeå. Rock- och popfestivalen *Umeå Open* vänder sig kanske till en yngre publik.

Man kan lugnt säga att det är trångt i festivalkorridoren: Holmö Visfestival, R & B-festivalen, orgelfestivaler och dockteaterfestivaler – detta är bara delar av vad Umeå-publiken möter.

Ett särskilt program under namnet *Kultur för äldre, kultur för hälsa* vänder sig i första hand till dem som av någon anledning inte vill eller kan ta del av det ordinarie kulturutbudet. För 2007 planeras mer än 6 000 programpunkter!

I Umeå finns såväl ett starkt amatörculturliv som betydande professionell verksamhet. Norrlandsoperan grundades 1974 och är en regional operaensemble med säte i Umeå och med turnéansvar. I uppdraget ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik och dans samt annan scenisk verksamhet. I det musikhus som invigdes 2002, där såväl operaensemblen som symfoniorkestern har sina hemmascener, räds man inte s.k. kulturkrockar – således mötte symfoniorkestern stadens hårdrockare i en minnesvärd föreställning, *Demons on the Opera* (som också televiserades) våren 2005. Umeå Teaterförening är Sveriges största teaterförening och förmedlar ett brett, varierat och kvalitativt högtstående utbud till Umeåpubliken. Här återfinns inte bara Riksteaterns föreställningar utan även Dramatens turnerande föreställningar, föreställningar av lokala fria grupper, nationella och internationella gästspel etc. Riksteatern lägger ofta sina premiärer i Umeå – ”här vågar man”!

Två aktiva fria teatergrupper, en stor mängd körer, ett ärevärdigt musiksällskap, musikgrupper i alla genrer och åldrar, aktiva bildkonstnärer, privata konstgallerier av mycket hög klass. Över huvud taget bygger det omfattande kulturlivet i Umeå mycket mer på aktiva föreningar än på egna arrangemang. Kommunen stöder och möjliggör – föreningar, studieförbund och grupper genomför! Inför 2006 har kommunfullmäktige ökat kulturnämndens ram med 2 miljoner kronor. Dessutom har kommunstyrelsen fått ökad ram för kultursatsningar (kulturskola, dans, film) – allt för att stärka kulturstaden Umeå som bygger för framtiden och ser 2014 som en manifestation av ett långsiktigt, uthålligt arbete för att tillfredsställa umebornas behov av kultur!

Fel! Okänt namn på

Vad har då det geografiska läget med kulturen att göra? Allt eller inget – att kultur i den s.k. periferin är minst lika berikande, stimulerande och intressant som kultur som återfinns på annat håll är en självklarhet. I Umeå utnyttjas geografin och årstiderna. Under flera år har en snöskulpturtävling genomförts i slutet av februari i stadens absoluta centrum. I november 2005 hölls den första ljusfestivalen, med ambitionen att bli återkommande.

En summering av allt som Umeå kan erbjuda inom det kulturella området talar för att Umeå ska nomineras som Europas kulturhuvudstad år 2014. Detta är ett rimligt erkännande till en kommun som under många år målmedvetet och strategiskt satsat på kultur för att skapa en attraktiv livsmiljö.

Stockholm den 26 oktober 2006

Maria Lundqvist-Brömster (fp)